

Η
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 29 Μαρτίου 2022 με την εξής σύνθεση:
Ελευθερία Καλαμιώτη Πρόεδρος, Ειρήνη Αψοκάρδου Εισηγήτρια και Αθηνά Μπουζιούρη Μέλη.

Για να εξετάσει σε συμμόρφωση, η οποία η οποία διατάχθηκε με την υπ' αρ. Α428/2022 Απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (Σχηματισμός Ακυρωτικής Διαδικασίας, Τμήμα ΙΒ) που εκδόθηκε επί της ΑΚ1890/12.11.2021 αίτησης ακύρωσης και αναστολής εκτέλεσης, τη με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1706/06-09-2021 Προδικαστική Προσφυγή της ένωσης οικονομικών φορέων με την επωνυμία «...» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στο ....., αριθμ....., όπως εκπροσωπείται νόμιμα κατά της Περιφέρειας ... (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή») και κατά της ένωσης οικονομικών φορέων με την επωνυμία «...» που εδρεύει στ.. ..., οδός ... αρ. ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Ειδικότερα, με την ως άνω απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών κρίθηκε ότι: «[...] 10. *Επειδή, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα πραγματικά δεδομένα, η Α.Ε.Π.Π. απέρριψε σιωπηρώς όλους τους ισχυρισμούς που είχε προβάλει η αιτούσα με την προδικαστική της προσφυγή, χωρίς οποιαδήποτε αιτιολογία, παραβιάζοντας έτσι την εκ του νόμου (άρθρα 367 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και 18 του π.δ. 39/2017) υποχρέωσή της να αποφανθεί αιτιολογημένα επί της ουσίας των αιτιάσεων της προδικαστικής προσφυγής που ασκήθηκε ενώπιον της. Εξάλλου, το Δικαστήριο δεν μπορεί, επ' ευκαιρία εκδίκασης της κρινόμενης αίτησης, να προβεί πρωτογενώς στην εξέταση των ανωτέρω αιτιάσεων της προδικαστικής προσφυγής της αιτούσας, επί των*

οποίων δεν έχει αποφανθεί η Α.Ε.Π.Π. (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 91/2021, πρβλ. και ΕΑ ΣΤΕ 312/2019).

11. Επειδή, κατόπιν αυτών, πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση, να ακυρωθεί η σιωπηρή απόρριψη από την Α.Ε.Π.Π. της προδικαστικής προσφυγής της αιτούσας και να αναπεμφθεί η υπόθεση στην ως άνω Αρχή, προκειμένου η τελευταία να ασκήσει την επιβαλλόμενη από τον νόμο αρμοδιότητά της. Οίκοθεν νοείται ότι δεν κωλύεται η επάνοδος της εν λόγω Αρχής επί της παρούσας υπόθεσης, εκ μόνου του λόγου ότι, όπως έγινε δεκτό σε προηγούμενη σκέψη, αυτή καθίσταται αναρμόδια κατά χρόνο να κρίνει και να δεχθεί προδικαστική προσφυγή μετά την άπρακτη πάροδο της αποκλειστικής προθεσμίας εντός της οποίας υποχρεούται να την εξετάσει, δεδομένου ότι αυτό δεν ισχύει σε περιπτώσεις που, όπως εν προκειμένω, κρίνεται με απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου ότι η Αρχή, παραλείποντας να αποφανθεί επί της ουσίας των αιτιάσεων της προδικαστικής προσφυγής που ασκήθηκε ενώπιον της, παρέβη τις εκ του νόμου υποχρεώσεις της (ΕΑ ΣΤΕ 91/2021). Επιπλέον, πρέπει να αποδοθεί στην αιτούσα το καταβληθέν παράβολο (άρθρο 372 παρ.5 του ν.4412/2016) και να επιβληθεί σε βάρος των καθ' ων και της παρεμβαίνουσας η δικαστική δαπάνη της αιτούσας [άρθρο 39 παρ. 1 του π.δ. 18/1989, άρθρο 275 παρ 4 περιπτ. γ' του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α· 97), άρθρο 4 παρ. 1 εδ. στ' του ν.702/1977 (Α'268), όπως το εδάφιο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 50 του ν 3659/2008 (Α' 77) και Παράρτημα Ι περιπτ. Γ' του Κώδικα Δικηγόρων, ν. 4194/2013, (Α' 208)] [...].».

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ειρήνη Αψοκάρδου

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, κατά τη διάταξη του άρθρου 95 παρ. 5 του Συντάγματος ορίζεται ότι : «Η διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις

δικαστικές αποφάσεις. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής γεννά ευθύνη για κάθε αρμόδιο όργανο, όπως νόμος ορίζει. Νόμος ορίζει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της διοίκησης».

2. Επειδή, με την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει να ακυρωθεί, άλλως τροποποιηθεί: (α) η υπ' αριθ. 1770/2021 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής με την οποία εγκρίθηκε το «ΠΡΑΚΤΙΚΟ II» και κατακυρώθηκε η σύμβαση στην παρεμβαίνουσα (β) το από 23.07.2021 Πρακτικό II, δια του οποίου κρίθηκε ότι όλα τα προσκομισθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 22 της Διακήρυξης ως προς το περιεχόμενο και την ημερομηνία έκδοσής τους και (γ) κάθε άλλη συναφής πράξη ή παράλειψη. Με την παρέμβασή της η παρεμβαίνουσα επιδιώκει την απόρριψη της ως άνω προσφυγής και τη διατήρηση του κύρους της προσβαλλόμενης.

3. Επειδή για την άσκηση της προσφυγής της «έχει καταβληθεί νόμιμο παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 15.000 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την από 2.09.2021 πληρωμή του στη ... καθώς και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «δεσμευμένο») το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό 0,5% της προϋπολογιζόμενης δαπάνης της σύμβασης για το οποίο ασκείται η προσφυγή, ήτοι 4.032.258,07 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

4. Επειδή με την υπ' αριθμ. ΑΔΑΜ ... Διακήρυξη η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε δημόσιο ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του έργου: «ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Π.Ε. ... (2020-2022)», με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή), προϋπολογισμού 5.000.000 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

5. Επειδή το πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων στις 5.02.2021 με ΑΔΑΜ ..., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε αύξοντα αριθμό ...

6.Επειδή, η διαδικασία που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙV του Ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρο 345 του Ν. 4412/2016.

7. Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 3.09.2021 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 25.08.2021 μέσω της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του Π.Δ. 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ από την προσφεύγουσα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν . 4412/2016, και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4 και την παρ. 2 του άρθ. 8 του Π.Δ. 39/2017.

8. Επειδή η προσφεύγουσα, ως προσφέρουσα του υπό κρίση διαγωνισμού της οποίας η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή και κατατάχθηκε δεύτερη σε σειρά μειοδοσίας θεμελιώνει έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της προσβαλλόμενης ως βλαπτόμενη, ως προς το μέρος που αφορά στην αποδοχή της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, ερειδόμενο στη ζημία της από τυχόν παράνομη συμμετοχή τρίτου στον διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη της προσφοράς του (βλ. ΕΑ ΣτΕ 1216/2006, πρβλ ΕΑ ΣτΕ 512/2002, 517/2001), επιδιώκοντας ευλόγως να της ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση

9. Επειδή στις 6.09.2021 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής προς όλους τους συμμετέχοντες, ήτοι σε κάθε

ενδιαφερόμενο τρίτο, μέσω της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

10. Επειδή η παρεμβαίνουσα κατέθεσε εμπροθέσμως στον διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού την από 13-09-2021 και με αριθμό ΓΑΚ ΠΑΡ 5664/2021 παρέμβαση δοθέντος ότι έλαβε γνώση στις 6-09-2021 της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016 για την οποία θεμελιώνει άμεσο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον καθώς η προσφορά της έχει γίνει αποδεκτή και έχει αναδειχθεί οριστική ανάδοχος και ως εκ τούτου, επιδιώκει τη διατήρηση της προσβαλλόμενης.

Περαιτέρω, αβασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι η παρέμβαση έχει ασκηθεί απαραδέκτως λόγω αποστολής της σε όλους τους συμμετέχοντες μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» αντί στο «ΕΣΗΔΗΣ», ως προβλέπουν οι σχετικές οδηγίες, διότι για την παραδεκτή άσκηση της παρέμβασης, η οποία ασκείται όπως η προσφυγή, αρκεί η άσκησή της στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού (άρθρ. 362 του Ν.4412/2016 και 7-8 του ΠΔ 39/2017) μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» (άρθρ. 15 της ΚΥΑ 166278 «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν στην ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)», ΦΕΚ Β'2813/30-06-2021), ενώ ουδόλως προβλέπεται ρητώς και σαφώς από τις οικείες διατάξεις ως προϋπόθεση του παραδεκτού η αποστολή στο «ΕΣΗΔΗΣ».

11. Επειδή με την υπ' αριθμ. 2273/2021 Πράξη της Προέδρου του 2^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής, ενώ με τη με αρ. 576/2022 Πράξη της Προέδρου του 1ου Κλιμακίου, ορίσθηκε εκ νέου Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης της ως

άνω προσφυγής προς συμμόρφωση με την υπ' αριθμ. 428/2022 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

12. Επειδή η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στις 16-09-2021 μέσω της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στην ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ τις απόψεις της επί του αιτήματος αναστολής, οι οποίες, ωστόσο, περιλάμβαναν ισχυρισμούς και επί της υπό εξέταση προσφυγής και κοινοποιήθηκαν στην προσφεύγουσα αυθημερόν. Επομένως, κατά το μέρος που αφορούν στην υπό εξέταση προσφυγή, λαμβάνονται υπόψη από το αποφασίζον Κλιμάκιο. Περαιτέρω, την 1.10.2021, η αναθέτουσα αρχή απέστειλε συμπληρωματικές απόψεις όχι επί της προσφυγής αλλά προκειμένου να αντικρούσει το υπόμνημα της προσφεύγουσας, οι οποίες δεν λαμβάνονται υπόψη από το αποφασίζον Κλιμάκιο δοθέντος ότι στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο δεν προβλέπεται δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να αντικρούσει το υπόμνημα της προσφεύγουσας.

13. Επειδή ο προσφεύγων στις 21.09.2021, ήτοι εμπροθέσμως σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, ως ισχύει με την τροποποίηση του με το ν. 4782/2021, και την προηγούμενη σκέψη, υπέβαλε μέσω της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού υπόμνημα επί των απόψεων της αναθέτουσας αρχής, το οποίο λαμβάνεται υπόψη από το Κλιμάκιο.

14. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

15. Επειδή στον επίμαχο διαγωνισμό συμμετείχαν δέκα οικονομικοί φορείς μεταξύ των οποίων, η προσφεύγουσα και η παρεμβαίνουσα, υποβάλλοντας τις με αριθμ. συστήματος 183829 και 187157 προσφορές τους αντίστοιχα. Με την προσβαλλόμενη εγκρίθηκε το από 23.07.2021 Πρακτικό ΙΙ της Επιτροπής Διαγωνισμού το οποίο εισηγήθηκε την ανάδειξη της παρεμβαίνουσας ως οριστικής αναδόχου, κατόπιν ελέγχου των

δικαιολογητικών κατακύρωσης. Σημειωτέον δε ότι η προσφεύγουσα έχει καταταχθεί δεύτερη στη σειρά μειοδοσίας.

16.Επειδή η προσφεύγουσα με την υπό κρίση προσφυγή της ισχυρίζεται αυτολεξεί ότι: «[...] *Ι. ΛΟΓΟΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΜΗ ΙΣΧΥΟΝΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ISO 39001*

Α' ΛΟΓΟΣ: Παράβαση όρων Διακήρυξης

11. *Η Προσβαλλόμενη εσφαλμένα έκρινε ότι η Μειοδότης εταιρεία κατέθεσε όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης, καθώς το υποβληθέν πιστοποιητικό ISO 39001:2012 (Πιστοποιητικό Διαχείρισης Οδικής Ασφαλείας) της παραγράφου 22.Ε (δ) δεν ήταν σε ισχύ κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς.*

12. *Συγκεκριμένα, το άρθρο 4.2 της Διακήρυξης περί πρόσκλησης υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου/ Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης προβλέπει στην περίπτωση (γ) ότι [...] Σε συνέχεια των ανωτέρω, η περίπτωση (δ) του ίδιου άρθρου προβλέπει ότι [...]. Συναφώς, το άρθρο 91 του Ν. 4412/2016 προβλέπει ότι [...]*

13. *Σύμφωνα με το άρθρο 22.Ε της Διακήρυξης [...]. Στο ίδιο πλαίσιο, το άρθρο 23.1 παρ. 1 της Διακήρυξης περί αποδεικτικών μέσων και κριτηρίων επιλογής προβλέπει ότι [...] Ομοίως, το άρθρο 23.2 της Διακήρυξης προβλέπει ότι [...]. Παρόμοια ρύθμιση ενσωματώνει και το άρθρο 104 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι [...]. Συναφώς, η υπ' αριθ. πρωτ. 5035/28.9.2018 έγγραφο της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑ.Α.ΔΗ.ΣΥ.) με τίτλο - θέμα «Ζητήματα που άπτονται του χρόνου έκδοσης και ισχύος των δικαιολογητικών που προσκομίζονται από τον προσωρινό ανάδοχο (δικαιολογητικών κατακύρωσης) για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού», προβλέπει ότι: «[...] Εάν στη Διακήρυξη, η οποία αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο της διαδικασίας, δεν προβλέπεται ρητά ορισμένος χρόνος έκδοσης των εν λόγω δικαιολογητικών, επισημαίνονται τα ακόλουθα:...Τα δικαιολογητικά εκδίδονται, κατά κανόνα, μετά την κοινοποίηση*

της πρόσκλησης στον προσωρινό ανάδοχο κατά το άρθρο 103 του ν. 4412/2016 και εντός των προβλεπόμενων σε αυτό προθεσμιών, ώστε να διασφαλίζεται το επίκαιρο των καταστάσεων που βεβαιώνουν [...]».

14. Εν προκειμένω, η Μειοδότης εταιρεία, υπέβαλε μέσω ΕΣΗΔΗΣ στις 16.07.2021 τα ως άνω αιτούμενα δικαιολογητικά και μεταξύ άλλων το επίδικο υπ' αριθ. ... Πιστοποιητικό ISO 39001:2012 με ημερομηνία έκδοσης 16.04.2021 και ισχύ έως τις 15.04.2024 [Σχετ. 7). Συνεπώς, όπως προκύπτει από το ίδιο το υποβληθέν έγγραφο, αυτό εκδόθηκε στις 16.04.2021, ήτοι σε χρόνο μεταγενέστερο της υποβολής της προσφοράς από την Μειοδότη Εταιρεία, ήτοι σε χρόνο μεταγενέστερο τις 17.03.2021. Ως εκ τούτου, το εν λόγω πιστοποιητικό ISO 39001:2012 δεν βρισκόταν σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, όπως ρητώς απαιτεί το άρθρο 22.Ε της διακήρυξης.

15. Η μη κατοχή επί ποινή αποκλεισμού του επίδικου πιστοποιητικού ISO εν ισχύ, δεν δύναται να θεραπευθεί ούτε δια της πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής προς τον προσωρινό ανάδοχο να παράσχει διευκρινίσεις επί των ήδη υποβληθέντων δικαιολογητικών κατακύρωσης ή προς συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Και τούτο, διότι από τη σαφή γραμματική διατύπωση 4.2. (γ) της επίμαχης Διακήρυξης - το οποίο αποδέχθηκε πλήρως η Μειοδότης εταιρία με την ανεπιφύλακτη συμμετοχή της στον ένδικο Διαγωνισμό - προκύπτει ότι αν δεν υποβληθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σ' αυτά που υποβλήθηκαν ο προσωρινός ανάδοχος δύναται να υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου (α) αίτημα προς την Επιτροπή Διαγωνισμού για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών. Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις αυτές, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για την χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. Στην προκειμένη, όμως, περίπτωση, ουδόλως υποβλήθηκε αίτημα παράτασης της προθεσμίας

υποβολής των ζητούμενων Πιστοποιητικών, συνοδεία των σχετικών αιτήσεων της Μειοδότη εταιρείας προς τους αρμόδιους φορείς, ώστε να υποχρεωθεί η αναθέτουσα αρχή να παρατείνει τη σχετική προθεσμία. Εξάλλου, έχει ad hoc κριθεί (ΔΕφΠΕιρ Ν193/2019) ότι: «... κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου ... της διακήρυξης του επίδικου διαγωνισμού, οι οποίες εναρμονίζονται με τις αντίστοιχες, ισχύουσες πλέον, ρυθμίσεις του άρθρου 103 παρ. 2 του Ν. 4412/2016, όπως η τελευταία παράγραφος τροποποιήθηκε με την παρ. 12 του άρθρου 43 του Ν. 4605/2019, μετά την πρόσκληση προς τον αναδειχθέντα προσωρινό ανάδοχο για υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης εντός της οριζόμενης προθεσμίας (βλ. αντίστοιχα παρ. 1 του άρθρου 103),... δεν Οφείλει η αναθέτουσα αρχή να ζητήσει από τον προσωρινό μειοδότη τη συμπλήρωση αυτών. Μόνο κατ' εξαίρεση, στην περίπτωση που ο προσωρινός ανάδοχος ... υποβάλλοντας παράλληλα προς την αναθέτουσα αρχή εντός της οριζόμενης προθεσμίας σχετικώς αποδειχθέν αίτημα παράτασης προθεσμίας υποβολής τους, ο Δήμος υποχρεούται να του χορηγήσει την αιτούμενη παράταση για όσο χρόνο απαιτηθεί για την χορήγησή τους από τις αρμόδιες αρχές. Η εν λόγω δε ρύθμιση της διακήρυξης, καθώς και η αντίστοιχη του Ν. 4605/2019, εναρμονίζονται με την υποχρέωση διαφάνειας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής, καθόσον διαμέσου της διακήρυξης οι συμμετέχοντες στον διαγωνισμό έχουν λάβει έγκαιρα γνώση ότι σε περίπτωση μη προσκόμισης των ανωτέρω απαιτούμενων δικαιολογητικών κατά την κατακύρωση ο Δήμος δεν έχει την υποχρέωση να τους καλέσει να τα συμπληρώσουν, η εν λόγω δε έλλειψη συνιστά λόγο απόρριψης της προσφοράς τους, κατά τα άρθρα ... και ... της διακήρυξης (βλ. σχετικά και Αιτιολογική Έκθεση του ν.4605/2019)». Συνεπώς, εάν κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, διαπιστωθεί ότι δεν έχουν προσκομισθεί τα ζητούμενα δικαιολογητικά, η αναθέτουσα αρχή δεν υποχρεούται να ζητήσει από τον προσωρινό μειοδότη τη συμπλήρωση αυτών. Μόνο κατ' εξαίρεση, στην περίπτωση που ο προσωρινός ανάδοχος έχει επιδείξει τη δέουσα επιμέλεια και έχει αιτηθεί εγκαίρως την έκδοση των επίμαχων δικαιολογητικών, υποβάλλοντας

παράλληλα προς την αναθέτουσα αρχή εντός της οριζόμενης προθεσμίας σχετικώς αποδειχθέν αίτημα παράτασης προθεσμίας υποβολής τους, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να του χορηγήσει την αιτούμενη παράταση για όσο χρόνο απαιτηθεί για την χορήγησή τους από τις αρμόδιες αρχές (βλ. ενδεικτικώς ΑΕΠΠ 1107/2021 σκ. 21, 86/2021 σκ. 24, 1506/2020 σκ. 32, 367/2021 σκ. 26).

16. Τέλος, σημειώνεται ότι η τυχόν παροχή δυνατότητας στην προσφεύγουσα, όπως προσκομίσει (εν ισχύ) Πιστοποιητικά μετά την παρέλευση του χρόνου υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, χωρίς την υποβολή σχετικού αιτήματος από τον προσωρινό μειοδότη, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 4.2. (γ) της ένδικης Διακήρυξης, θα συνιστούσε, σε κάθε περίπτωση, ανεπίτρεπτη μεταβολή ήδη υποβληθείσας Προσφοράς, κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, του ανόθευτου ανταγωνισμού και της νομιμότητας της διαδικασίας (βλ. ΑΕΠΠ 1107/2021, σκ. 21).

17. Από το σύνολο των ανωτέρω αναφερόμενων, συνάγεται σαφώς ότι η Μειοδότης Εταιρεία, δεν διέθετε, ως όφειλε, κατά τον χρόνο υποβολής προσφοράς το εν λόγω πιστοποιητικά ISO σε ισχύ, ως απαιτείται στο άρθρο 22.Ε της Διακήρυξης και συγκεκριμένα στην περίπτωση δ'. Κατ' εφαρμογή της αρχής της δεσμευτικότητας της Διακήρυξης και της τυπικότητας, η οποία ως γνωστόν αποτελεί Κανονιστική Πράξη δεσμεύουσα τόσο την Αναθέτουσα Αρχή όσο και τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι το υποβληθέν πιστοποιητικό από τον προσωρινό ανάδοχο, καλύπτει τις απαιτήσεις της Διακήρυξης, καθώς δεν βρισκόταν σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς της Μειοδότη εταιρείας. Ομοίως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ούτε ότι ο φορέας αυτός πληρούσε τις απαιτήσεις της Διακήρυξης, αφού κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς το συγκεκριμένο πιστοποιητικό δεν βρίσκονταν σε ισχύ, και συνεπώς ο ανωτέρω οικονομικός φορέας δεν πληρούσε τις απαιτούμενες προδιαγραφές και τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής για την κατακύρωση σ' αυτόν, ως προσωρινού αναδόχου του υπό κρίση

έργου. Δοθέντος δε ότι η υποχρέωση κατοχής του επίμαχου πιστοποιητικού εν ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς τέθηκε ως όρος επί ποινή αποκλεισμού, η Αναθέτουσα Αρχή είχε δέσμια αρμοδιότητα, όπως απορρίψει την προσφορά της Μειοδότη εταιρείας, ως αποκλίνουσα από σαφείς όρους της οικείας Διακήρυξης. Κατόπιν τούτων, η Προσβαλλόμενη, έσφαλε ως προς τα ανωτέρω σημεία και θα πρέπει να ακυρωθεί.

Β' ΛΟΓΟΣ: Υποβολή Ανακριβούς/ Ψευδούς ΤΕΥΔ

18. Ως αναφέρθηκε ανωτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (δ) της Διακήρυξης [...]. Ομοίως, το άρθρο 103 του Ν. 4412/2016, ορίζει ότι [...]

19. Εν προκειμένω, δια του από 17.03.2021 υποβληθέντος ΤΕΥΔ, η Μειοδότης εταιρεία δήλωσε δια της θετικής απαντήσεως της στο σχετικό Τμήμα Δ του ΤΕΥΔ ότι θα είναι σε θέση να προσκομίσει το επίδικο πιστοποιητικό (Σχετ. 8).

20. Συνεπώς, η υποβολή από την Μειοδότη Εταιρεία του εν λόγω πιστοποιητικού το οποίο δεν βρισκόταν εν ισχύ κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα υποβολής της προσφοράς, δεν αποδεικνύει μόνο ως αναλύθηκε υπό τον Α' λόγο προσφυγής ότι ο οικονομικός φορέας δεν πληρούσε τους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με το άρθρο 23.2 της Διακήρυξης αλλά και ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το ΤΕΥΔ είναι ψευδή ή ανακριβή.

21. Ως εκ τούτου, η αναθέτουσα αρχή όφειλε κατ' εφαρμογή του άρθρου 4.2 (δ) της Διακήρυξης να απορρίψει της προσφορά του προσωρινού αναδόχου και να κατακυρώσει τον διαγωνισμό στον προσφέροντα που υπέβαλε την επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, ήτοι στην προσφεύγουσα «...». Συνεπώς, η προσβαλλόμενη έσφαλλε κατά το μέρος που έκρινε ότι όλα τα προσκομισθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 22 της Διακήρυξης ως προς το περιεχόμενο και την ημερομηνία έκδοσής τους και ενέκρινε το «ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ II» για την ανάδειξη μειοδότη και κατακύρωσε την σύμβαση στην Μειοδότη εταιρεία [...].

17. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει ότι: «[...] Η

προσφεύγουσα επικαλείται τις διατάξεις των άρθρων 22.Ε, 23.1 και 23.2 της διακήρυξης ως και το άρθρο 104 του ν. 4412/2016, υποστηρίζοντας ότι η ένωση οικονομικών φορέων «...» πρέπει να αποκλειστεί από τον υπόψη διαγωνισμό, και ως προς αυτό το σημείο έσφαλε η υπ'αρ. 1770/2021 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής που ενέκρινε το Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού. Ειδικότερα επικαλείται ότι η προαναφερθείσα ένωση προσκόμισε μόνο το υπ' αρ. ... Πιστοποιητικό ISO 39001:2021 με ημερομηνία έκδοσης 16.04.2021 και ισχύ έως τις 15.04.24, και ως εκ τούτου το συγκεκριμένο πιστοποιητικό που προσκομίστηκε για την κάλυψη της απαίτησης του άρθρου 22.Ε περίπτ. δ της διακήρυξης, δεν ήταν σε ισχύ κατά την ημέρα της υποβολής της προσφοράς, ήτοι κατά την 17.03.21, και συνεπώς ο συγκεκριμένος οικονομικός φορέας έπρεπε να αποκλειστεί κατ' άρθρα 23.1 και 23.2 της διακήρυξης επειδή (α) δεν διέθετε το συγκεκριμένο πιστοποιητικό κατά την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς, (β) κατέθεσε ανακριβές/ψευδές ΤΕΥΔ.

Οι αιτιάσεις και οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας είναι αβάσιμοι και ερείδονται, αφενός σε ανύπαρκτη προϋπόθεση, αφετέρου σε παραγνώριση όλων των ρητρών της διακήρυξης.

Ειδικότερα:

Το άρθρο 23.2 της διακήρυξης (σελ. 29) ορίζει ότι [.....]. Η ένωση οικονομικών φορέων «.....» έχει αναλάβει και εκτελέσει, κατόπιν δημόσιου διαγωνισμού το έργο με τίτλο «ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Π.Ε. ... (2017)» και α/α ΕΣΗΔΗΣ ... Στο πλαίσιο της σύμβασης αυτής, και προς ανάδειξή της ως οριστικής αναδόχου, είχε προσκομίσει ως δικαιολογητικά στην Περιφέρεια με το υπ' αρ. πρωτ. ... έγγραφό της (σχετ. 1), μεταξύ άλλων, και το υπ' αρ. Πιστοποιητικού ..., Πιστοποιητικό ISO 39001:2021 με ημερομηνία έκδοσης την 16.04.2018 και με ισχύ έως την 15.04.2021 (σχετ. 2). Το πιστοποιητικό αυτό βρισκόταν και βρίσκεται ήδη στην κατοχή της Περιφέρειας ... και δεν υποχρεούτο να το προσκομίσει ο συγκεκριμένος διαγωνιζόμενος οικονομικός φορέας κατά τη ρητή πρόβλεψη του άρθρου 23.2 της διακήρυξης. Η

συγκεκριμένη ένωση οικονομικών φορέων, στην οποία συμμετείχε και στον προγενέστερο διαγωνισμό η εταιρεία ..., είχε αναλάβει και εκτελέσει την απολύτως όμοια και συναφή σύμβαση αποκατάστασης φθορών της προηγούμενης περιόδου (2017). Το πιστοποιητικό ISO 39001:2021, που είχε προσκομίσει στην αναθέτουσα αρχή και διαθέτει η υπηρεσία μας καλύπτει, κατ' άρθρα 23.1 και 23.2 της διακήρυξης, την ημέρα υποβολής της προσφοράς και ήταν σε απολύτως επάλληλη χρονική αλληλουχία με το νέο εκδοθέν πιστοποιητικό που προσκομίστηκε στο διαγωνισμό την 13-7-21, το οποίο έχει ισχύ από την 16.04.2021 έως 15.04.2024. Ως εκ τούτου από τα δικαιολογητικά που προσκόμισε ο συγκεκριμένος οικονομικός φορέας, και από αυτά που είχε στην διάθεσή της η αναθέτουσα αρχή από προηγούμενο διαγωνισμό, προκύπτει σαφώς πως (α) η ένωση οικονομικών φορέων «..» και η εταιρεία ..., την οποία αφορά το συγκεκριμένο πιστοποιητικό, κατείχαν και κατά την ημέρα υποβολής της προσφοράς τους και κατά την ημέρα υποβολής των δικαιολογητικών σε ισχύ Πιστοποιητικό ISO 39001:2021 περί Διαχείρισης Οδικής Ασφάλειας (β) κανένας λόγος αποκλεισμού της συγκεκριμένης ένωσης δεν υφίσταται βάσει των άρθρων 22.Ε και 23.1-23.2 της διακήρυξης, (γ) κανένα ζήτημα ανακριβούς δήλωσης στο ΤΕΥΔ κατά την έννοια του άρθρου 4.2.(δ) της διακήρυξης δεν υφίσταται [...]».

18. Επειδή η προσφεύγουσα στο υπόμνημά της υποστηρίζει ότι: «[...] B1. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ Ως προς το βάσιμο των απόψεων της Αναθέτουσας Αρχής

3. Η Αναθέτουσα Αρχή ισχυρίζεται δια των απόψεων της ότι δήθεν η προδικαστική προσφυγή μας είναι αβάσιμη και πρέπει να απορριφθεί. Τούτο διότι σύμφωνα με το άρθρο 23.2 της Διακήρυξης, οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλουν δικαιολογητικά, όταν η Αναθέτουσα Αρχή που έχει αναθέσει τη σύμβαση διαθέτει ήδη τα δικαιολογητικά αυτά. Σημειώνει δε ότι εν προκειμένω, η Αναθέτουσα Αρχή; είχε εις χείρας της ήδη από τον προγενέστερο διαγωνισμό και την συναφθείσα σύμβαση του έργου «ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Π.Ε. ... (2017)» και α/α

ΕΣΗΔΗΣ 76234, το υπ' αρ. υπ' αρ. ... Πιστοποιητικό ISO39001:2012 ισχύος από 16.04.2018 έως 15.04.21 εκδόσεως του φορέα πιστοποίησης ..., που δήθεν αποδεικνυε ότι η Παρεμβαίνουσα πληρούσε τη σχετική απαίτηση του άρθρου 22.Ε. περιπ. (δ) και του άρθρου 23.2 της Διακήρυξης κατά την 17.03.21, ημερομηνία υποβολής των προσφορών. Ωστόσο, ο ισχυρισμός αυτός της Αναθέτουσας Αρχής κρίνεται παντελώς αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί καθώς ερηνεύει και εφαρμόζει εσφαλμένα το περιεχόμενο του όρου 23.2 της Διακήρυξης καθώς και το περιεχόμενο του άρθρου 79 παρ. 6 του Ν. 4412/2016.

4. Συγκεκριμένα όπως έχει κριθεί δια της ΔεφΘεσ 156/2020 (σκ. 13) αλλά και δια της ΑΕΠΠ 165/2021 «(...) σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή διαθέτει τμήμα των απαιτούμενων προς απόδειξη, μεταξύ άλλων, των κριτηρίων επιλογής δικαιολογητικών που υποχρεούται να προσκομίσει ο συμμετέχων οικονομικός φορέας, τότε, κατ' εξαίρεση, δεν απαιτείται μεν η συμπερίληψη στην προσφορά αυτού των ως εν λόγω δικαιολογητικών, απαιτείται όμως (αλλά και αρκεί) όπως ο ίδιος ο διαγωνιζόμενος αναφερθεί με την προσφορά του σε συγκεκριμένα στοιχεία τα οποία, ευρισκόμενα ήδη στη διάθεση της αναθέτουσας αρχής, τεκμηριώνουν, μετά των λοιπών προσκομισμένων από τον ίδιο, το προς απόδειξη αντικείμενο. Τούτο δε διότι η ως άνω προβλεπόμενη από τη διακήρυξη διαφοροποίηση ως προς τον τρόπο τεκμηρίωσης των (ίδιων και πάντως απαιτούμενων για όλους ανεξαιρέτως τους διαγωνιζόμενους) προϋποθέσεων τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας παρέχεται μόνον αν (και κατά το μέρος που) αποτελούν στοιχεία κρίσιμα προς απόδειξη των όρων των κριτηρίων επιλογής, τα οποία οφείλει, κατά τα προεκτεθέντα, να τεκμηριώσει κατ' αρχήν ο ίδιος ο διαγωνιζόμενος, ώστε να μην αρκεί η αόριστη επίκληση εκ μέρους του της συνδρομής του ως άνω υπό 3.1.1. όρου της διακήρυξης και του άρθρου 79 παρ. 6 του Ν. 4412/2016. Κατ'αυτόν τον τρόπο, άλλωστε, διασφαλίζεται και η αρχή της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης, καθώς τα εν λόγω στοιχεία θα ετίθεντο εξ υπαρχής υπόψη τόσο της αναθέτουσας αρχής, προκειμένου να στηριχθεί

επ' αυτών για την εκφορά της κρίσης της ως προς την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, όσο και στους λοιπούς συμμετέχοντες φορείς, προκειμένου να ασκήσουν τα δικαιώματα

επιτήρησης της νομιμότητας των προσφορών των συνδιαγωνιζομένων τους. Επομένως, αλυσιτελώς προβάλλεται εκ μέρους της αιτούσας ο ισχυρισμός ότι θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη προς τεκμηρίωση τα δικαιολογητικά προηγούμενων διαγωνισμών που διαθέτει η αναθέτουσα αρχή, ενόψει και της αναδείξεως αυτής ως αναδόχου του αμέσως προηγηθέντος διαγωνισμού, δεδομένου ότι στην προσφορά της ούτε καν γενικόλογη αναφορά διέλαβε στα ως άνω στοιχεία, ούτε, άλλωστε, προσδιόρισε επακριβώς όσα εξ αυτών θα μπορούσαν να τεκμηριώσουν; σε συνδυασμό προς τα λοιπά προσκομισθέντα από την ίδια; την κρίση περί πληρώσεως του προκειμένου κριτηρίου επιλογής - δικαιολογητικά, εξάλλου, περί των οποίων τόσο στην προδικαστική προσφυγή της, όσο και στην υπό κρίση αίτηση αόριστη μόνο μνεία ποιεί».

5. Σύμφωνα με την ως άνω ορθή ερμηνεία της διάταξης 23.2 της Διακήρυξης και του άρθρου 79 παρ. 6 του Ν. 4412/2016, ακόμα και όταν κατ' εξαίρεση παρέχεται η δυνατότητα στον προσωρινό ανάδοχο να μην προσκομίσει εκ νέου δικαιολογητικά, τα οποία η Αναθέτουσα Αρχή έχει ήδη στην κατοχή της, αυτός δεν απαλλάσσεται από το βάρος τεκμηρίωσης της πλήρωσης των όρων της Διακήρυξης. Για αυτόν τον λόγο ενόψει και της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας δεν αρκεί η γενικόλογη αναφορά στην συνδρομή των όρων αλλά απαιτείται συγκεκριμένη επίκληση των δικαιολογητικών που διαθέτει ήδη η Αναθέτουσα Αρχή και είναι πρόσφορα να αποδείξουν την πλήρωση των όρων περί τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του προσωρινού αναδόχου.

6. Εν προκειμένω, η Μειοδότης Εταιρεία στην προσφορά της δεν πραγματοποιεί καν γενικόλογη αναφορά στην ύπαρξη του συγκεκριμένου πιστοποιητικού το οποίο βρίσκεται ήδη στα χέρια της Αναθέτουσας Αρχής. Συνεπώς, ο ισχυρισμός της Αναθέτουσας Αρχής ότι διέθετε το πιστοποιητικό ήδη από προηγούμενο διαγωνισμό είναι αβάσιμος και δεν αρκεί ούτε δύναται

να οδηγήσει σε απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής μας και αυτό διότι ερμηνεύει εσφαλμένα τόσο τον οικείο όρο 23.2 της Διακήρυξης όσο και την σχετική διάταξη 79 παρ. 6 του Ν. 4412/2016.

7. Επιπλέον και ολως επικουρικώς αξίζει να σημειωθεί, ότι ακόμη και αν ήθελε υποτεθεί ότι η ερμηνεία που δίδει η Αναθέτουσα Αρχή στην διάταξη νόμου και τον όρο της Διακήρυξης είναι η προσήκουσα, γεγονός που σε καμία περίπτωση δεν αποδεχόμαστε ούτε ισχύει, τα πιστοποιητικά που επικαλείται και προσκομίζει η Παρεμβαίνουσα δεν αρκούν για να αποδείξουν ότι πληροί τα κριτήρια επιλογής που θέτει η Διακήρυξη.

8. Συγκεκριμένα, το άρθρο 104 περί χρόνου συνδρομής όρων συμμετοχής ορίζει ότι « Το δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται: (α) κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, με την υποβολή του ΕΕΕΣ, (β) κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80 και (γ) κατά την εξέταση της υπεύθυνης δήλωσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 105, περί κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης.». ».

9. Σύμφωνα δε με την αρχή του επικαίρου των δικαιολογητικών που διέπει τους διαγωνισμούς δημοσίων συμβάσεων, η απαίτηση για το επίκαιρο ενός έκαστου δικαιολογητικού κατακύρωσης εκπληρώνεται, εφόσον το δικαιολογητικό αυτό έχει εκδοθεί εντός των χρονικών ορίων που τυχόν θέτει η διακήρυξη ή αυτό αποτυπώνει την υφιστάμενη, κατά τον κρίσιμο χρόνο, πραγματική κατάσταση σχετικώς με τα διαλαμβανόμενα στη διακήρυξη αντικείμενα, ως προς τα οποία αυτή απαιτεί την προσκόμιση του οικείου δικαιολογητικού (βλ. Δ. Τομαρά, Οι Διοικητικές Συμβάσεις, έκδ.2009, σελ. 47). Στο πλαίσιο αυτό, η ΑΕΠΠ 933/2020 έχει κρίνει ότι ένα δικαιολογητικό δεν αποδεικνύει το επίκαιρο της κατάστασης που βεβαιώνει όταν δεν είναι σε ισχύ «κατά τους κρίσιμους χρόνους όπως απαιτείται σωρευτικά και αυτοτελώς σε έκαστο εκ των χρονικών σημείων της υποβολής της προσφοράς και της υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης». Κατά δε την ίδια απόφαση ο

οικονομικός φορέας «θα έπρεπε να μεριμνήσει (...), να αποκτήσει έγκαιρα το συγκεκριμένο δικαιολογητικό, ώστε να καλύπτει τόσο το χρόνο υποβολής της προσφοράς τους όσο και τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 104 του ν. 4412/2016, προκειμένου να τα υποβάλλει εφόσον αναδειχθεί προσωρινός ανάδοχος, ώστε να αποδεικνύεται το επίκαιρο της κατάστασης που βεβαιώνει». Το αυτό γίνεται δεκτό και από την ΑΕΠ Π 1259/2019 η οποία κάνει δεκτό τον ισχυρισμό της εκεί προσφεύγουσας ότι «(...) είναι απολύτως θεμιτό και συνάδει με την όλη αρχιτεκτονική της διαδικασίας του δημόσιου διαγωνισμού, το σύνολο των δικαιολογητικών να υποβάλλεται ενιαία και υπο ατο, καθώς, σε άλλη περίπτωση, ενδεχομένως, να εμφανισθούν ζητήματα που σχετίζονται με τη χρονική ισχύ των δικαιολογητικών».

10. Εν προκειμένω, η μεν «...» διαθέτει ένα πιστοποιητικό εν ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς και ένα πιστοποιητικό εν ισχύ κατά τον χρόνο εξέτασης των δικαιολογητικών, η δε εταιρεία «...» διαθέτει το υπ' αριθ. ... Πιστοποιητικό ISO 3900:2012 (βλ. Σχελ. 1), το οποίο έχει ημερομηνία έναρξης ισχύος 15.06.2020 και ημερομηνία λήξης 24.07.2021, που σημαίνει ότι είναι μεν σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς και της εξέτασης των δικαιολογητικών, αλλά σίγουρα δεν θα είναι κατά τον χρόνο εξέτασης της υπεύθυνης δήλωσης περί κατακύρωσης και σύναψης της Σύμβασης καθώς έχει ήδη λήξει. Ωστόσο, σύμφωνα με τον νόμο, η Παρεμβαίνουσα όφειλε για κάθε ένα από τα μέλη της, να διαθέτει ένα πιστοποιητικό εν ισχύ και για τα τρία χρονικά σημεία που απαιτεί ο νόμος. Άλλωστε, στο υπ' αριθ. πρωτ. ... πιστοποιητικό της «...» με ημερομηνία έκδοσης πιστοποιητικού 16.04.2018 και ημερομηνία λήξης πιστοποιητικού 15.04.2021 αναγράφεται η σημείωση ότι «Το παρόν, πιστοποιητικό, ισχύει υπό την προϋπόθεση διενέργειας των απαιτούμενων ετήσιων, εντός δωδεκαμήνου από την ημερομηνία έκδοσης, επιθεωρήσεων επιτήρησης και υπόκειται στους κανονισμούς της ...». Κατά δε τους ισχυρισμούς της Παρεμβαίνουσας αυτό υπεβλήθη το πρώτον στην υπηρεσία στις 30.11.2018,

γεγονός το οποίο σημαίνει ότι η Αναθέτουσα Αρχή δεν θα μπορούσε να γνωρίζει αν το εν λόγω πιστοποιητικό δεδομένης της ως άνω σημείωσης - επιφύλαξης βρισκόταν σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς (17.03.2021), χρονικό σημείο κατά το οποίο είχε περάσει πλέον του ενός έτους από την ημερομηνία έκδοσής του. Επομένως, το εν λόγω Πιστοποιητικό κρίνεται ανεπίκαιρο καθώς δεδομένης της ως άνω επιφύλαξης δεν ήταν ανευ εταίρου πρόσφορο να βεβαιώσει την υφιστάμενη, κατά τον κρίσιμο χρόνο πραγματική κατάσταση ως προς την συγκεκριμένη κρινόμενη ικανότητα της Προσφεύγουσας, δηλαδή της κατοχή Συστήματος Διαχείρισης Οδικής Ασφαλείας.

11. Συνεπώς, όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, η Παρεμβαίνουσα όφειλε κατά τις διατάξεις του άρθρου 104 του Ν. 4412/2016 και σύμφωνα με την αρχή του επικαίρου των δικαιολογητικών να διαθέτει ένα Πιστοποιητικό εν ισχύ και για τα τρία χρονικά σημεία που ορίζει ο νόμος και όχι δύο διαφορετικά που καλύπτουν διαφορετικά χρονικά σημεία (...) και ένα που καλύπτει μόνο τα δύο εξ' αυτών (...). Ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός της Αναθέτουσας Αρχής και της Παρεμβαίνουσας είναι αβάσιμος και εξ; αυτού του λόγου και πρέπει να απορριφθεί.

B2. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΗΣ «...» [...]

(Π) Ως προς το βάσιμο της Παρέμβασης

A. Ως προς τον ισχυρισμό ότι η Αναθέτουσα Αρχή κατείχε το επίδικο Πιστοποιητικό από προηγούμενο διαγωνισμό

17. Η Παρεμβαίνουσα προβάλλει δια της ένδικης παρέμβασής της ισχυρισμό όμοιο με της Αναθέτουσας Αρχής, ότι δηλαδή σύμφωνα με τα άρθρα 23.2 της Διακήρυξης και το άρθρο 79 παρ. 6 του Ν. 4412/2016, οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλουν δικαιολογητικά, όταν η Αναθέτουσα Αρχή που έχει αναθέσει τη σύμβαση διαθέτει ήδη τα δικαιολογητικά αυτά. Σημειώνει δε ότι εν προκειμένω, όπως προαναφέρθηκε, η Αναθέτουσα Αρχή, είχε εις χείρας της ήδη από τον προγενέστερο διαγωνισμό και την συναφθείσα σύμβαση του έργου «ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΟΔΙΚΟΥ

ΔΙΚΤΥΟΥ Π.Ε. ... (2017)» και α/α ΕΣΗΔΗΣ ..., το υπ' αρ. υπ' αρ. ... Πιστοποιητικό ISO39001:2012 ισχύος από 16.04.2018 έως 15.04.21 εκδόσεως του φορέα πιστοποίησης ..., που δήθεν αποδείκνυε ότι η Παρεμβαίνουσα πληρούσε τη σχετική απαίτηση του άρθρου 22.Ε. περιπ. (δ) και του άρθρου 23.2 της Διακήρυξης κατά την 17.03.21, ημερομηνία υποβολής των προσφορών. Ωστόσο, ο ισχυρισμός αυτός της Παρεμβαίνουσας κρίνεται παντελώς αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί για τους ίδιους ως άνω λόγους που αναλύθηκαν εκτενώς ανωτέρω (βλ. παρ 3-11 του παρόντος) όπου και παραπέμπουμε, και συγκεκριμένα διότι ερμηνεύει και εφαρμόζει εσφαλμένα το περιεχόμενο του όρου 23.2 της Διακήρυξης καθώς και το περιεχόμενο του άρθρου 79 παρ. 6 του Ν. 4412/2016.

Β. Ως προς τον ισχυρισμό της Παρεμβαίνουσας ότι η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε να ζητήσει διευκρινίσεις κατ' άρθρο 102 του Ν. 4412/2016

18. Η Παρεμβαίνουσα επιχειρεί επιπλέον, να αντικρούσει ως αλυσιτελή τον ισχυρισμό μας περί έλλειψης του επίδικου Πιστοποιητικού ISO 39001, καθώς κατά τα λεγόμενά της, η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε σε περίπτωση που διαπίστωνε την έλλειψη του συγκεκριμένου πιστοποιητικού να ζητήσει από τον οικονομικό φορέα να παράσχει διευκρινίσεις σύμφωνα με το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016 και όχι να τον αποκλείσει. Ωστόσο, ο συγκεκριμένος ισχυρισμός προβάλλεται αβασίμως και αυτό διότι η Παρεμβαίνουσα παραγνωρίζει ότι η Διακήρυξη διαλαμβάνει ρητή, ειδική και συγκεκριμένη διάταξη που ρυθμίζει τις περιπτώσεις ελλείψεων των απαιτούμενων δικαιολογητικών. Όπως, άλλωστε γίνεται παγίως δεκτό από τη νομολογία αλλά όπως αναφέρει και η Παρεμβαίνουσα, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την Αναθέτουσα Αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007, 19/2005, 31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (Ολ. ΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του

διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

19. Συγκεκριμένα, όπως έχει ήδη αναφερθεί στην προδικαστική προσφυγή μας (βλ. παρ. 15-16 αυτής) η μη κατοχή επί ποινή αποκλεισμού του επίδικου πιστοποιητικού ISO εν ισχύ, δεν δύναται να θεραπευθεί ούτε δια της πρόσκλησης της Αναθέτουσας Αρχής προς τον προσωρινό ανάδοχο να παράσχει διευκρινίσεις επί των ήδη υποβληθέντων δικαιολογητικών κατακύρωσης ή προς συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Και τούτο, διότι από τη σαφή γραμματική διατύπωση 4.2. (γ) της επίμαχης Διακήρυξης - το οποίο αποδέχθηκε πλήρως η Παρεμβαίνουσα με την ανεπιφύλακτη συμμετοχή της στον ένδικο Διαγωνισμό - προκύπτει ότι αν δεν υποβληθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σ' αυτά που υποβλήθηκαν ο προσωρινός ανάδοχος δύναται να υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου (α) αίτημα προς την Επιτροπή Διαγωνισμού για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών. Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις αυτές, η Αναθέτουσα Αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για την χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. Στην προκειμένη, όμως, περίπτωση, ουδόλως υποβλήθηκε αίτημα παράτασης της προθεσμίας υποβολής των ζητούμενων Πιστοποιητικών, συνοδεία των σχετικών αιτήσεων της Παρεμβαίνουσας προς τους αρμόδιους φορείς, ώστε να υποχρεωθεί η Αναθέτουσα Αρχή να παρατείνει τη σχετική προθεσμία. Εξάλλου, έχει ad hoc κριθεί (ΔΕφΠΕιρ Ν193/2019) ότι: «... κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου ... της διακήρυξης του επίδικου διαγωνισμού, οι οποίες εναρμονίζονται με τις αντίστοιχες, ισχύουσες πλέον, ρυθμίσεις του άρθρου 103 παρ. 2 του Ν. 4412/2016, όπως η τελευταία παράγραφος τροποποιήθηκε με την παρ. 12 του άρθρου 43 του Ν. 4605/2019, μετά την πρόσκληση προς τον αναδειχθέντα προσωρινό ανάδοχο για υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης εντός

της οριζόμενης προθεσμίας (βλ. αντίστοιχα παρ. 1 του άρθρου 103),... δεν οφείλει η αναθέτουσα αρχή να ζητήσει από τον προσωρινό μειοδότη τη συμπλήρωση αυτών. Μόνο κατ' εξαίρεση, στην περίπτωση που ο προσωρινός ανάδοχος... υποβάλλοντας παράλληλα προς την αναθέτουσα αρχή εντός της οριζόμενης προθεσμίας σχετικώς αποδειχθέν αίτημα παράτασης προθεσμίας υποβολής τους; ο Δήμος υποχρεούται να του χορηγήσει την αιτούμενη παράταση για όσο χρόνο απαιτηθεί για την χορήγησή τους από τις αρμόδιες αρχές. Η εν λόγω δε ρύθμιση της διακήρυξης, καθώς και η αντίστοιχη του Ν. 4605/2019, εναρμονίζονται με την υποχρέωση διαφάνειας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής, καθόσον διαμέσου της διακήρυξης οι συμμετέχοντες στον διαγωνισμό έχουν λάβει έγκαιρα γνώση ότι σε περίπτωση μη προσκόμισης των ανωτέρω απαιτούμενων δικαιολογητικών κατά την κατακύρωση ο Δήμος δεν έχει την υποχρέωση να τους καλέσει να τα συμπληρώσουν, η εν λόγω δε έλλειψη συνιστά λόγο απόρριψης της προσφοράς τους, κατά τα άρθρα ... και... της διακήρυξης (βλ. σχετικά και Αιτιολογική Έκθεση του ν.4605/2019)». Συνεπώς, εάν κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, διαπιστωθεί ότι δεν έχουν προσκομισθεί τα ζητούμενα δικαιολογητικά, η Αναθέτουσα Αρχή δεν υποχρεούται να ζητήσει από τον προσωρινό μειοδότη τη συμπλήρωση αυτών. Μόνο κατ' εξαίρεση, στην περίπτωση που ο προσωρινός ανάδοχος έχει επιδείξει τη δέουσα επιμέλεια και έχει αιτηθεί εγκαίρως την έκδοση των επίμαχων δικαιολογητικών, υποβάλλοντας παράλληλα προς την Αναθέτουσα Αρχή εντός της οριζόμενης προθεσμίας σχετικώς αποδειχθέν αίτημα παράτασης προθεσμίας υποβολής τους, η Αναθέτουσα Αρχή υποχρεούται να του χορηγήσει την αιτούμενη παράταση για όσο χρόνο απαιτηθεί για την χορήγησή τους από τις αρμόδιες αρχές (βλ. ενδεικτικώς ΑΕΠΠ 1107/2021 σκ. 21, 86/2021 σκ. 24, 1506/2020 σκ. 32, 367/2021 σκ. 26).

20. Τέλος, σημειώνεται ότι η τυχόν παροχή δυνατότητας στην προσφεύγουσα, όπως προσκομίσει (εν ισχύ) Πιστοποιητικά μετά την παρέλευση του χρόνου υποβολής των

δικαιολογητικών κατακύρωσης, χωρίς την υποβολή σχετικού αιτήματος από τον προσωρινό μειοδότη, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 4.2. (γ) της ένδικης Διακήρυξης, θα συνιστούσε, σε κάθε περίπτωση, ανεπίτρεπτη μεταβολή ήδη υποβληθείσας Προσφοράς, κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, του ανόθευτου ανταγωνισμού και της νομιμότητας της διαδικασίας (βλ. ΑΕΠΠ 1107/2021, σκ. 21).

21. Ο δε ισχυρισμός της Παρεμβαίνουσας ότι εφαρμόζεται το νέο άρθρο 102 του Ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4782/2021, ουδεμία επιρροή ασκεί δεδομένου, ότι ως αναλύθηκε το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016 δεν τυγχάνει εφαρμογής, διότι εφαρμόζεται το άρθρο 4.2. (γ) της οικείας Διακήρυξης ως ειδικότερο (αρχή *lex specialis derogat legi generali*).

22. Συνεπώς, και ο ισχυρισμός αυτός της Παρεμβαίνουσας περί αλυσιτέλειας του οικείου λόγου προδικαστικής προσφυγής μας πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Γ. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Β' ΛΟΓΟ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΜΑΣ: ΠΕΡΙ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΝΑΚΡΙΒΟΥΣ/ ΨΕΥΔΟΥΣ ΤΕΥΔ

23. Σ' ότι αφορά τον Β' λόγο της προδικαστικής προσφυγής μας, αξίζει να σημειωθεί, ότι τόσο η Αναθέτουσα Αρχή στις απόψεις της όσο και η Παρεμβαίνουσα στην παρέμβασή της, δεν επιχειρούν να αντικρούσουν θεμελιωμένα τον συγκεκριμένο λόγο προσφυγής αλλά αρκούνται σε μία αόριστη και γενικόλογη αναφορά περί αβασιμότητας του συγκεκριμένου λόγου.

24. Αξίζει στο σημείο αυτό να αναφερθούμε συνοπτικά στον Β' λόγο προσφυγής μας περί υποβολή ανακριβούς και ψευδούς ΤΕΥΔ. Συγκεκριμένα, ως αναλύθηκε ήδη στην προδικαστική προσφυγή μας, όπου και παραπέμπουμε προς αποφυγή άσκοπων επαναλήψεων, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (δ) της Διακήρυξης [...]. Ομοίως, το άρθρο 103 του Ν. 4412/2016, ορίζει ότι [...]

25. Η δε Παρεμβαίνουσα δια του από 17.03.2021 υποβληθέντος ΤΕΥΔ, δήλωσε δια της θετικής απαντήσεως της στο σχετικό Τμήμα Δ του ΤΕΥΔ ότι θα είναι σε θέση να προσκομίσει το επίδικο πιστοποιητικό.

26. Συνεπώς, η υποβολή από την Παρεμβαίνουσα του εν λόγω πιστοποιητικού το οποίο δεν βρισκόταν εν ισχύ κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα υποβολής της προσφοράς, δεν αποδεικνύει μόνο ως αναλύθηκε υπό τον Α' λόγο της προδικαστικής προσφυγής μας ότι ο οικονομικός φορέας δεν πληρούσε τους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με το άρθρο 23.2 της Διακήρυξης αλλά και ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το ΤΕΥΔ είναι ψευδή ή ανακριβή.

27. Ως εκ τούτου, η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε κατ' εφαρμογή του άρθρου 4.2 (δ) της Διακήρυξης να απορρίψει την προσφορά του προσωρινού αναδόχου και να κατακυρώσει τον διαγωνισμό στον προσφέροντα που υπέβαλε την επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, ήτοι στην Προσφεύγουσα. Συνεπώς, η προσβαλλόμενη με την προδικαστική προσφυγή έσφαλλε κατά το μέρος που έκρινε ότι όλα τα προσκομισθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 22 της Διακήρυξης ως προς το περιεχόμενο και την ημερομηνία έκδοσής τους και ενέκρινε το «ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ II» για την ανάδειξη μειοδότη και κατακύρωσε την σύμβαση στην Παρεμβαίνουσα.

28. Ως εκ τούτου, η όλως αόριστη και γενική αναφορά της Αναθέτουσας Αρχής και της Παρεμβαίνουσας περί αβασιμότητας του ως άνω θεμελιωμένου λόγου δεν δύναται να οδηγήσει σε απόρριψη του [...].

19. Επειδή η παρεμβαίνουσα στην παρέμβασή της υποστηρίζει ότι: «[...] Α. Το άρθρο 23.2 της διακήρυξης με τίτλο «Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά Μέσα) ορίζει αυτολεξεί τα εξής τα τέταρτο και πέμπτο εδάφια αυτού: [...] Την ίδια πρόβλεψη έχει και το άρθρο 79 παρ. 6 του Ν. 4412/2016. Εν προκειμένω, όπως προαναφέρθηκε, η αναθέτουσα αρχή, είχε εις χείρας της ήδη από προγενέστερο διαγωνισμό και συναφθείσα σύμβαση του έργου «ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Π.Ε. ... (2017)» και α/α ΕΣΗΔΗΣ ..., το υπ' αρ. υπ' αρ. ... Πιστοποιητικό ISO39001:2012 ισχύος από 16.04.2018 έως 15.04.21 (σχετ. αρ. 2) εκδόσεως του φορέα πιστοποίησης ..., που αποδείκνυε ότι πληρούσαμε τη σχετική απαίτηση του άρθρου 22.Ε. περιπ.

Δ και του άρθρου 23.2 της διακήρυξης κατά την 17.03.21, ημερομηνία υποβολής των προσφορών. Κατά την κανονιστική πράξη που διέπει το διαγωνισμό, το συγκεκριμένο πιστοποιητικό ήταν εις χείρας της αναθέτουσας αρχής, και δεν είχαμε υποχρέωση να το προσκομίσουμε.

Κατόπιν των ανωτέρω, ο πρώτος προβαλλόμενος λόγος της αντιδίκου προσφεύγουσας είναι απολύτως αβάσιμος και απορριπτός, δεν μπορούσε δε σε καμία περίπτωση να άγει σε αποκλεισμό μας, καθόσον (α) δεν υποχρεούμασταν κατά ρητή πρόβλεψη της διακήρυξης να το προσκομίσουμε, καθόσον ευρίσκετο εις χείρας της αναθέτουσας αρχής, (β) η αναθέτουσα αρχή γνώριζε κι είχε εις χείρας της το σχετικό πιστοποιητικό που αποδεικνυε την Πιστοποίησή μας κατά την ημέρα υποβολής της προσφοράς μας, (γ) κατατέθηκε και το νέο Πιστοποιητικό που αποδεικνυε τη Πιστοποίησή μας και κατά την ημέρα υποβολή των δικαιολογητικών.

Συναφώς, ορθά και νόμιμα έκρινε η αναθέτουσα αρχή και η Επιτροπή Διαγωνισμού ότι πληρούμε τις απαιτήσεις της διακήρυξης και οι σχετικές αιτιάσεις της προσφεύγουσας στερούνται βασιμότητας.

Ομοίως, αβάσιμος και ερειδόμενος σε ανύπαρκτη προϋπόθεση είναι και ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι προβήκαμε σε δήθεν ψευδή/ανακριβή δήλωση στο ΤΕΥΔ, αφού όπως αποδείχθηκε κατά τα ανωτέρω, πληρούσαμε όλες τις προϋποθέσεις, τόσο κατά την ημέρα υποβολής της προσφοράς μας, όσο και κατά την ημέρα υποβολή των δικαιολογητικών.

Θέτουμε μάλιστα υπόψη Σας, ότι με την υπ' αρ. 988-989/2020 ΑΕΠΠ (σκέψη 3), έχει κριθεί ότι οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται καν να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή αποδεικτικά στοιχεία στα οποία έχει πρόσβαση η αναθέτουσα αρχή από άλλες βάσεις δεδομένων. Πολύ δε περισσότερο, το ανωτέρω ισχύει στην περίπτωσή μας, όπου το σχετικό πιστοποιητικό ήταν ήδη εις χείρας της αναθέτουσας αρχής. Κατόπιν όλων των ανωτέρω, καθίσταται σαφές πως η προσφεύγουσα με την προδικαστική προσφυγή της αιτείται τον αποκλεισμό μας κατά παράβαση και παράβλεψη του άρθρου 23.2 εδάφιο πέμπτο της διακήρυξης, σύμφωνα με το οποίο καμία υποχρέωση δεν είχαμε να

προσκομίσουμε ήδη υποβληθέν και εις χείρας της αναθέτουσας αρχής Πιστοποιητικό.

Κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νοολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (Ολ. ΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007). Εν προκειμένω, η ρητή και ειδική πρόβλεψη του άρθρου 23.2 για τα δικαιολογητικά και τα αποδεικτικά μέσα, ορίζει ότι όταν η αναθέτουσα αρχή διαθέτει ήδη τα δικαιολογητικά, αυτά δεν προσκομίζονται από τον διαγωνιζόμενο οικονομικό φορέα, ο οποίος δεν έχει καμία προς τούτο υποχρέωση. Η προδικαστική προσφυγή της προσφεύγουσας παραβλέπει την ως άνω διάταξη και στερείται βασιμότητας.

Β. Άλλωστε, ακόμη κι αν υποτεθεί ότι υπήρχε η παραμικρή έλλειψη στα υποβληθέντα δικαιολογητικά, όπερ κατηγορηματικά αρνούμαστε, αυτό σε καμία περίπτωση δεν θα μπορούσε να άγει σε αποκλεισμό μας. Τούτο διότι κατ' άρθρο 79 παρ. 5 εδάφ. Γ της διακήρυξης «Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα πιστοποιητικά που έχουν παραληφθεί σύμφωνα με τα άρθρα 80 και 82». Ομοίως, το άρθρο 9 της διακήρυξης ορίζει ρητά, με ταυτόχρονη επίκληση των άρθρων 102 και 103 του Ν. 4412/2016 ότι μπορεί να ζητηθεί ανά πάσα στιγμή της αξιολόγησης μιας προσφοράς, διευκρίνιση ή συμπλήρωση δικαιολογητικών. Όπως δε έχει κριθεί με την υπ' αρ. ΑΕΠΠ 1473/2020 απόφαση (σελ. 6), ακόμη και υπό το προγενέστερο νομοθετικό καθεστώς (δηλ. πριν την ψήφιση του Ν. 4782/2021, το άρθρο 102 του Ν.4412/2016 εφαρμόζεται ακόμη και επί των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Συνεπώς, κι αν

θεωρηθεί ότι υφίστατο έλλειψη, όπερ κατηγορηματικά αρνούμαστε, η αναθέτουσα αρχή, είχε υποχρέωση να μας καλέσει να παράσχουμε διευκρινίσεις επί του ήδη υποβληθέντος Πιστοποιητικό με αρ. ..., ISO39001:2012 ισχύος από 16.04.2018 έως 15.04.21 και να διευκρινίσουμε γιατί δεν υποχρεούμασταν να προσκομίσουμε το ήδη εις χερίας της αναθέτουσας αρχής Πιστοποιητικό. Ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός της αντιδίκου προβάλλεται αλυσιτελώς σε κάθε περίπτωση, εσφαλμένα αναφορικά με τη δυνατότητα παροχής διευκρινίσεων πιστοποιητικών που είχε ήδη η αναθέτουσα αρχή. Κατά ακριβολογία, η αντίδικος εκκινεί το συλλογισμό της περί παροχής διευκρινίσεων –συμπληρώσεων, από τις μη ισχύουσες παραδοχές (α) ότι δεν είχαμε πιστοποιητικό ISO39001:2012 κατά τη ημέρα υποβολής των προσφορών, (β) ότι στην περίπτωση που διαθέταμε το Πιστοποιητικό αυτό, κατά την ημέρα της προσφοράς μας, είχαμε υποχρέωση να το προσκομίσουμε. Και οι δύο παραδοχές της προσφεύγουσας είναι ανύπαρκτες και εσφαλμένες. Συναφώς δε και ο σχετικός λόγος ακύρωσης ερείδεται μη συντρέχουσες παραδοχές.

Θέτουμε δε υπόψη σας ότι η διαδικασία συμπλήρωσης ή διόρθωσης υφιστάμενων και παγιωμένων πριν το διαγωνισμό στοιχείων (όπως εν προκειμένω της ύπαρξης σε ισχύ κατά την ημέρα υποβολής της προσφοράς Πιστοποιητικού Διαχείρισης Οδικής Ασφάλειας), είχε διαγνωστεί από το ΔΕΚ, ήδη πριν από τη θέση σε ισχύ του Ν.4412/2016. Ειδικότερα, το ΔΕΚ, με την απόφαση του ΔΕΚ της 10.10.2013, Υπόθεση C-336/12 (σκέψη 39) έκρινε, ότι «Έτσι, η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητήσει να διορθωθούν ή συμπληρωθούν σε επιμέρους σημεία τα δεδομένα που περιλαμβάνονται σε έναν τέτοιο φάκελο, αρκεί η αίτηση αυτή να αφορά στοιχεία ή δεδομένα, όπως ο δημοσιευμένος ισολογισμός, των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της προθεσμίας που έχει ταχθεί για την υποβολή υποψηφιότητας».

Μάλιστα, θέτουμε υπόψη σας ότι η ως άνω απόφαση του ΔΕΚ εκδόθηκε επί πλήρως ελλειπόντων δικαιολογητικών, και όχι επί μη συμπλήρωσης μέρους

πληροφοριών σε ένα σημείο της προσφοράς (αν υποτεθεί ότι έλειπε κάποιο στοιχείο, όπερ κατηγορηματικά αρνούμαστε). Με απλά λόγια, ήταν αντικειμενικά εξακριβώσιμο αν διαθέταμε εν ισχύ Πιστοποιητικού Διαχείρισης Οδικής Ασφάλειας ISO39001 την ημέρα υποβολής της προσφοράς μας, διότι (α) δεν είναι δυνατή η εκ των υστέρων έκδοσή του με προγενέστερη ημερομηνία ισχύος, (β) το είχαμε καταθέσει στην ίδια αναθέτουσα αρχή, στον αμέσως προηγούμενο ίδιο διαγωνισμό έργου αποκατάστασης φθορών, τον οποίο είχαμε αναλάβει.

Τέλος, δε και αναφορικά με τις αιτιάσεις της αντιδίκου αναφορικά με τη δυνατότητα παροχής διευκρινίσεων, επισημαίνουμε τα εξής:

Σύμφωνα με το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016, όπως ισχύει ήδη από την 09.3.21, ήτοι από τη θέση σε ισχύ του άρθρου 42 του Ν. 4782/2021 (το οποίο σύμφωνα με το άρθρο 142 παρ.2 του Ν. 4782/2021 ισχύει από την δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι από την 09.03.21) και καταλαμβάνει και τον υπόψη διαγωνισμό, ο οποίος διενεργήθηκε την 17.03.21, ορίζονται τα εξής: [...]

Ήτοι, δυνάμει της ως άνω διάταξης, η οποία καταλαμβάνει και τον υπόψη διαγωνισμό, ακόμη κι αν παρίστατο ανάγκη συμπλήρωσης, όπερ κατηγορηματικά αρνούμαστε, η αναθέτουσα αρχή, θα μας καλούσε σε διευκρινίσεις και δεν θα μας απέκλειε. -

Θέτουμε δε τέλος υπόψη σας, παρά το ότι θεωρούμε ότι δεν καταλείπεται καμία αμφιβολία περί εφαρμογής του άρθρου 42 του Ν. 4782/2021 στην υπόψη διαγωνιστική διαδικασία, η οποία εκκίνησε μετά την 09.03.21, ότι σύμφωνα με την 113970/29.04.2021 απόφαση του Υπουργού Υποδομών (σχετ. αρ. 6)[βλ. σελ. 3-7]

Εγκρίθηκε το 1ο Πρακτικό της Ομάδας Εργασίας, με το οποίο παρασχέθηκαν κατευθυντήριες οδηγίες και διατυπώθηκε εμπειριστατωμένη γνώμη προς τις αναθέτουσας αρχές ως εξής: «ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω και υπό τον όρο να μην έχει εισέτι εκδοθεί πράξη κρίνουσα διαφορετικά κατ' εφαρμογή της προϋφιστάμενης νομοθεσίας, οι αναθέτουσες

αρχές εφαρμόζουν και σε εν εξελίξει διαγωνιστικές διαδικασίες τις νέες ρυθμίσεις του άρθρου 102 ν. 4412/2016 ως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 42 ν. 4782/2021.»

Από το σύνολο των ανωτέρω, προκύπτει αφενός ότι τα δικαιολογητικά μας ήταν πλήρη και δεν έχρηζαν της παραμικρής συμπλήρωσης, αφετέρου, ακόμη κι αν υποθεθεί ότι έχρηζε και διευκρινίσεων η μη προσκόμιση από μέρους μας Πιστοποιητικού ISO 39001 σε ισχύ κατά την ημέρα υποβολής της προσφοράς (επειδή το είχε εις χείρας της ήδη η αναθέτουσα αρχή και δεν είχαμε υποχρέωση προσκόμισης) , είναι αβάσιμες οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας περί αδυναμίας παροχής διευκρινίσεων, όπως αναπτύσσονται στην προδικαστική προσφυγή της, σύμφωνα με τα ανωτέρω [...]».

20. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν.4412/2016 ορίζεται ότι: « 1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης [...]».

21. Επειδή στο άρθρο 53 του ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης, πλην της προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 63 και της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62 σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, περιέχουν ιδίως: [...]ε) ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης [...], ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης, ιβ) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και

τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων, [...] ιε) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87 [...] ιζ) τους απαραίτους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς, [...] κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα, όπως δηλώσεις και δικαιολογητικά, [.....]».

22. Επειδή στο άρθρο 79 του ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (EE- ΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α`75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,

β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77

γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84 [...]

Κατά την απάντηση οικονομικού φορέα στο ερώτημα του ΕΕΕΣ ή άλλου αντίστοιχου εντύπου ή δήλωσης για τυχόν σύναψη συμφωνιών με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, η συνδρομή περιστάσεων, όπως η τριετής παραγραφή της παραγράφου 10 του άρθρου 73 ή η εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 3β του άρθρου 44 του ν. 3959/2011, αναλύεται στο σχετικό πεδίο που προβάλλει κατόπιν θετικής απάντησης, ενώ ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο για την προσκόμιση δικαιολογητικών [...]

Όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να λάβει τα σχετικά δικαιολογητικά απευθείας με πρόσβαση σε βάση δεδομένων, σύμφωνα με την παρ. 6, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις πληροφορίες που απαιτούνται για τον συγκεκριμένο σκοπό, όπως την ηλεκτρονική διεύθυνση της βάσης δεδομένων, τυχόν δεδομένα αναγνώρισης και, κατά περίπτωση, την απαραίτητη δήλωση συναίνεσης.

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να χρησιμοποιήσουν εκ νέου ΕΕΕΣ το οποίο έχει ήδη χρησιμοποιηθεί σε προηγούμενη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, εφόσον επιβεβαιώνουν ότι οι πληροφορίες του εγγράφου εξακολουθούν να είναι αληθείς.

2. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,

β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77,

γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84 και

δ) εφόσον η εκτιμώμενη αξία της υπό ανάθεσης σύμβασης υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ εκτός ΦΠΑ, ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3310/2005 (Α' 30).

Τα δεύτερο έως πέμπτο εδάφια της παραγράφου 1 εφαρμόζονται αναλόγως και στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων.

3. Για τις συμβάσεις άνω των ορίων, το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016, και παρέχεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή.

4. Για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, η Αρχή, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 53, μπορεί να εκδίδει αντίστοιχο τυποποιημένο έντυπο υπεύθυνης δήλωσης, όπου απαιτείται, κατά τις διατάξεις του παρόντος. Μέχρι την έκδοση του τυποποιημένου εντύπου του προηγούμενου εδαφίου, γίνεται δεκτή υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986.

5. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες και υποψήφιους, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

Πριν από την ανάθεση της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή, εξαιρουμένων των συμβάσεων που βασίζονται σε συμφωνίες-πλαίσιο, όταν οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 39 ή της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 39, απαιτεί από τον προσφέροντα, στον οποίο έχει αποφασίσει να αναθέσει τη σύμβαση να υποβάλει ενημερωμένα τα σχετικά δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα άρθρα 79, και κατά περίπτωση το άρθρο 80. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα πιστοποιητικά που έχουν παραληφθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 80 και 82.

6. Κατά παρέκκλιση της παρ. 5, οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, αν και στο μέτρο που η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει τα πιστοποιητικά ή τις συναφείς πληροφορίες απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ένωσης, η οποία διατίθεται δωρεάν, όπως εθνικό μητρώο συμβάσεων, εικονικό φάκελο επιχείρησης, ηλεκτρονικό σύστημα αποθήκευσης εγγράφων ή σύστημα προεπιλογής.

Κατά παρέκκλιση της παρ. 5, οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλουν δικαιολογητικά, όταν η αναθέτουσα αρχή που έχει αναθέσει τη σύμβαση ή συνάψει τη συμφωνία- πλαίσιο, διαθέτει ήδη τα δικαιολογητικά αυτά [...]».

23. Επειδή στο άρθρο 82 του ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές, εάν απαιτούν την προσκόμιση πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με ορισμένα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες, παραπέμπουν σε συστήματα διασφάλισης ποιότητας τα οποία βασίζονται στη σχετική σειρά ευρωπαϊκών προτύπων και έχουν πιστοποιηθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη - μέλη. Επίσης, κάνουν δεκτά άλλα αποδεικτικά στοιχεία για ισοδύναμα μέτρα διασφάλισης ποιότητας, εφόσον ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δεν είχε τη δυνατότητα να αποκτήσει τα εν λόγω πιστοποιητικά εντός των σχετικών προθεσμιών για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, υπό την προϋπόθεση ότι ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα προτεινόμενα μέτρα διασφάλισης ποιότητας πληρούν τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας.

2. Εάν οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδόμενων από ανεξάρτητους οργανισμούς που να βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με συγκεκριμένα συστήματα ή πρότυπα όσον αφορά την περιβαλλοντική διαχείριση, παραπέμπουν στο σύστημα οικολογικής διαχείρισής και ελέγχου (EMAS) της Ένωσης ή σε άλλα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης που έχουν αναγνωρισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 45 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1221/2009 ή σε άλλα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης βασιζόμενα σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα που έχουν εκδοθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς. Οι

αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς εδρεύοντες σε άλλα κράτη - μέλη.

Όταν ο οικονομικός φορέας τεκμηριωμένα δεν έχει πρόσβαση στα εν λόγω πιστοποιητικά ή δεν έχει τη δυνατότητα να τα αποκτήσει εντός των σχετικών προθεσμιών, για λόγους για τους οποίους δεν ευθύνεται ο ίδιος, η αναθέτουσα αρχή αποδέχεται επίσης άλλα αποδεικτικά μέσα μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι τα συγκεκριμένα μέτρα είναι ισοδύναμα με εκείνα που απαιτούνται βάσει του εφαρμοστέου συστήματος ή του προτύπου περιβαλλοντικής διαχείρισης.

3. Εφόσον της ζητηθεί, η Αρχή θέτει στη διάθεση άλλων κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 343, κάθε πληροφορία σχετικά με τα έγγραφα που προσκομίζονται ως στοιχεία αποδεικτικά της συμμόρφωσης με ποιοτικά και περιβαλλοντικά πρότυπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2».

24. Επειδή το άρθρο 103 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «Πέραν των οριζόμενων στις παρ. 3 και 4 του άρθρου 79, περί Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης, και στο άρθρο 93, περί περιεχομένου φακέλου «Δικαιολογητικά συμμετοχής», ισχύουν και τα ακόλουθα:

1. Μετά από την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 2690/1999 (Α' 74), όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73, περί λόγων αποκλεισμού, και 74, περί αποκλεισμού οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75 έως 78. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή μέσω του ΕΣΗΔΗΣ.

2. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, η αναθέτουσα αρχή καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα, ή να παράσχει διευκρινήσεις με την έννοια του άρθρου 102, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης σε αυτόν. Αν ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει αίτημα προς την αναθέτουσα αρχή για παράταση της ως άνω προθεσμίας, συνοδευόμενο από αποδεικτικά έγγραφα με τα οποία αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές. Ο προσωρινός ανάδοχος μπορεί να αξιοποιεί τη δυνατότητα του προηγούμενου εδαφίου και εντός της προθεσμίας της πρόσκλησης της παρ. 1.

Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως και όταν η αναθέτουσα αρχή ζητήσει την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και πριν από το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 79, τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.

3. Αν, κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών, διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 είναι εκ προθέσεως απατηλά, ή ότι έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, περί εγγυήσεων, εφόσον είχε προσκομισθεί, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης, όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε.

Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υπέβαλε αληθή ή ακριβή δήλωση, η διαδικασία ανάθεσης ματαιώνεται.

4. Αν ο προσωρινός ανάδοχος δεν υποβάλλει στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα, των παραπάνω δικαιολογητικών, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης, όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα έγγραφα και δικαιολογητικά, η διαδικασία ματαιώνεται.

5. Αν από τα παραπάνω δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74 ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παρ. 1 και τα άρθρα 75, περί κριτηρίων επιλογής, 76, περί κριτηρίων επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου και 77, περί κριτηρίων επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, περί χρόνου συνδρομής όρων συμμετοχής και οψιγενών μεταβολών, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, σύμφωνα με το άρθρο 72, περί εγγυήσεων, εφόσον είχε προσκομισθεί, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης, όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν αποδείξει ότι: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 και β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία

έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77, η διαδικασία ματαιώνεται.

6. Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, και τη διαβίβαση του φακέλου στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας κατά τις παραγράφους 3, 4 ή 5 είτε κατακύρωσης της σύμβασης. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών, επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης του άρθρου 105.

7. Όσοι δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά λαμβάνουν γνώση των παραπάνω δικαιολογητικών που κατατέθηκαν, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης και στις διατάξεις του παρόντος».

25. Επειδή το άρθρο 104 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Το δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται:

α) κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, με την υποβολή του ΕΕΕΣ,

β) κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80 και

γ) κατά την εξέταση της υπεύθυνης δήλωσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 105, περί κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης [...]».

26. Επειδή το άρθρο 346 του Ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και

να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

27. Επειδή το άρθρο 360 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

28. Επειδή στο άρθρο 22 του Ν. 4903/2022 (ΦΕΚ Α' 46/05.03.2022) «Πρότυπες προτάσεις για έργα υποδομής και λοιπές επείγουσες διατάξεις» προβλέπεται ότι: «Στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 142 του ν. 4782/2021 (Α' 36) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και οι παρ. 2 και 3 διαμορφώνονται ως εξής: «2. Η ισχύς των άρθρων 3, 6 κατά το μέρος που τροποποιεί τις παρ. 1 και 5 του άρθρου 38 του ν. 4412/2016 (Α' 147), 7, 8, 9, 11, 12, 13, 42, 49, 62, 65, 80, 81, 87, 88, 94, 99, 101, 108, εκτός της περ. α' της παρ. 11, 121 και 127 αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το άρθρο 42, με το οποίο τροποποιήθηκε το άρθρο 102 του ν. 4412/2016, καταλαμβάνει και εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς, κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος, διαγωνιστικές διαδικασίες, εκτός εάν έχει χωρήσει οριστικός αποκλεισμός του οικονομικού φορέα ή έχει εκδοθεί απόφαση αρμοδίου δικαστηρίου, η οποία έχει κρίνει διαφορετικά.

3. Η ισχύς των υπολοίπων άρθρων του παρόντος αρχίζει από την 1η.6.2021, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του. Τα άρθρα 43 και 121 του ν. 4782/2021, με τα οποία τροποποιήθηκαν τα άρθρα 103 και 310, αντίστοιχα, του ν. 4412/2016, εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς, κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος τους (1η.6.2021), διαγωνιστικές διαδικασίες,

εκτός εάν έχει χωρήσει οριστικός αποκλεισμός του οικονομικού φορέα ή έχει εκδοθεί απόφαση αρμοδίου δικαστηρίου, η οποία έχει κρίνει διαφορετικά».

29. Επειδή στην επίμαχη Διακήρυξη προβλέπεται ότι: «[...] 4.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου/ Κατακύρωση/Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης

α) Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί, στο πλαίσιο της σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», τον προσωρινό ανάδοχο να υποβάλει εντός προθεσμίας 10 ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης κοινοποίησης σε αυτόν τα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου και τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης.

β) Τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου υποβάλλονται από τον οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» στην αναθέτουσα αρχή.

γ) Αν δεν υποβληθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου (α) αίτημα προς την Επιτροπή Διαγωνισμού για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. Το παρόν εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή τυχόν ζητήσει την προσκόμιση δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών και πριν από το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 79 παράγραφος 5 εδάφιο α' ν. 4412/2016, τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας. Εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των ως άνω στοιχείων και δικαιολογητικών, σύμφωνα με τα ανωτέρω υπό β) και γ) αναφερόμενα,

προσκομίζονται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα έγγραφα που απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 του ν. 2690/1999 "Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας", όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 4250/2014.

δ) Αν κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι:

i) τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ), είναι ψευδή ή ανακριβή ή

ii) αν δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα, των παραπάνω δικαιολογητικών, ή

iii) αν από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22 και 23 της παρούσας, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της τιμής τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας.

Σε περίπτωση έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης της αναθέτουσας αρχής για μεταβολές στις προϋποθέσεις τις οποίες ο προσωρινός ανάδοχος είχε δηλώσει με το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) ότι πληροί και οι οποίες επήλθαν ή για τις οποίες έλαβε γνώση ο προσωρινός ανάδοχος μετά την δήλωση και μέχρι την ημέρα της ειδοποίησης/πρόσκλησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης (οψιγενείς μεταβολές), δεν καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 15 της παρούσας.

Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υπέβαλε αληθή ή ακριβή δήλωση, ή αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ή αν κανένας από τους

προσφέροντες δεν αποδείξει ότι πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής του άρθρου 22, η διαδικασία σύναψης της σύμβασης ματαιώνεται.

Η διαδικασία ελέγχου των ως άνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από την Επιτροπή Διαγωνισμού, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο (γ) του παρόντος άρθρου. Η Επιτροπή, στη συνέχεια, το κοινοποιεί, μέσω της «λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», στην αναθέτουσα αρχή για τη λήψη απόφασης.

Η αναθέτουσα αρχή προβαίνει, μετά την έγκριση του ανωτέρω πρακτικού, στην κοινοποίηση της απόφασης κατακύρωσης, μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών, σε κάθε προσφέροντα που δεν έχει αποκλεισθεί οριστικά, εκτός από τον προσωρινό ανάδοχο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», και επιπλέον αναρτά τα Δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου στον χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού» [...]22.Ε. Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης

Οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς καθώς και οι παρέχοντες δάνεια εμπειρία καθώς και σε περίπτωση ένωσης, κάθε οικονομικός φορέας μέλος της κοινοπραξίας θα πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να διαθέτουν σε ισχύ κατά την υποβολή της προσφοράς, τα εξής πιστοποιητικά Διασφάλισης Ποιότητας για την εκτέλεση έργων: α) ISO 9001 ή ισοδύναμο: Πιστοποιητικό Διαχείρισης Ποιότητας, β) ISO 14001 ή ισοδύναμο: Πιστοποιητικό Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, γ) OHSAS 18001:2007/ ΕΛΟΤ 1801:2008 ή ισοδύναμο: Πιστοποιητικό Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας στην εργασία και δ) ISO 39001 ή ισοδύναμο: Πιστοποιητικό Διαχείρισης Οδικής Ασφάλειας.

Τα παραπάνω πιστοποιητικά θα πρέπει να έχουν εκδοθεί από φορέα διαπιστευμένο από το ΕΣΥΔ (Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης) ή φορέα διαπίστευσης μέλους της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση [...] Άρθρο 23: Αποδεικτικά μέσα κριτηρίων ποιοτικής επιλογής

23.1 Κατά την υποβολή προσφορών οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) του άρθρου 79 παρ. 4 του ν. 4412/2016, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α΄75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις του άρθρου 22 Α της παρούσας,

β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 22 Β-Ε της παρούσας.

Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, μπορεί να ζητηθεί από τους προσφέροντες να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά της επόμενης παραγράφου, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας [...]. Στην περίπτωση υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ), υποβάλλεται χωριστά από κάθε μέλος της ένωσης [...]. 23. 2 . Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά μέσα)

Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα άρθρα 21 και 22 της παρούσας, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (α έως δ) και κατά τη σύναψη της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (ε) της παρούσας [...]. 23.7. Δικαιολογητικά για πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης του άρθρου 22.Ε

Πιστοποιητικά ISO 9001, ΕΛΟΤ 18001 ή OHSAS 18001, ISO 14001, ISO 39001 ή Ισοδύναμα αυτών [...].».

30. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν

(ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

31. Επειδή η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 25 και απόφαση *SAG ELV Slovensko κ.λπ.*, C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 27).

32. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta*, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, *Επιτροπή κατά Δανίας*, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης

Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *SIAC Construction*, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Μηχανική*, C-213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, *MT Højgaard και Züblin*, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Universale-Bau*, C-470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manona*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

33. Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

34. Επειδή οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (ΣΤΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

35. Επειδή η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, ΣΤΕ 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς

εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

36. Επειδή, εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «*με ποινή αποκλεισμού...*», «*με ποινή απαραδέκτου...*», «*οι συμμετέχοντες πρέπει...*» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002).

37. Επειδή στην υπό εξέταση προσφυγή, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας έπρεπε να απορριφθεί διότι δεν κατέθεσε όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης. Ειδικότερα, κατά την προσφεύγουσα, το υποβληθέν πιστοποιητικό ISO 39001:2012 (Πιστοποιητικό Διαχείρισης Οδικής Ασφαλείας) δεν ήταν σε ισχύ κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς καθώς σε χρόνο μεταγενέστερο, έλλειψη που δεν δύναται να θεραπευθεί ούτε δια της πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής προς τον προσωρινό ανάδοχο να παράσχει διευκρινίσεις επί των ήδη υποβληθέντων δικαιολογητικών κατακύρωσης ή προς συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών καθώς τούτο θα συνιστούσε ανεπίτρεπτη μεταβολή ήδη υποβληθείσας προσφοράς, κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, του ανόθευτου ανταγωνισμού και της νομιμότητας της διαδικασίας, ούτε η παρεμβαίνουσα δεν υπέβαλε αίτημα παράτασης της προθεσμίας υποβολής των ζητούμενων Πιστοποιητικών. Επιπλέον, η παρεμβαίνουσα στο υποβληθέν ΤΕΥΔ της είχε δηλώσει ότι θα είναι σε θέση να προσκομίσει το επίδικο πιστοποιητικό.

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει ότι η παρεμβαίνουσα είχε αναλάβει την εκτέλεση έτερου έργου στο πλαίσιο του οποίου είχε προσκομίσει ως δικαιολογητικά το υπ'αρ. Πιστοποιητικό ...,

Πιστοποιητικό ISO 39001:2021 με ημερομηνία έκδοσης την 16.04.2018 και με ισχύ έως την 15.04.2021, το οποίο καλύπτει, εν προκειμένω, την ημερομηνία υποβολής προσφοράς τη και το οποίο είχε στην κατοχή της και, επομένως, σύμφωνα με τη Διακήρυξη, η παρεμβαίνουσα δεν υποχρεούνταν να προσκομίσει εκ νέου.

Εξάλλου, η παρεμβαίνουσα στην παρέμβασή της υποστηρίζει ότι η αναθέτουσα αρχή διέθετε ήδη το επίμαχο πιστοποιητικό εφόσον είχε αναδειχθεί ανάδοχος σε προηγούμενο διαγωνισμό, το οποίο δύναται να διαπιστωθεί ευχερώς εφόσον τα στοιχεία αυτά είναι δημοσιευμένα και προσβάσιμα, και, ως εκ τούτου, αρκούσε η υποβολή του επίμαχου πιστοποιητικού σε ισχύ κατά την ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, ενώ δεν υποχρεούνταν κατά ρητή απαίτηση της Διακήρυξης να υποβάλει πιστοποιητικό σε ισχύ κατά την υποβολή της προσφοράς που διέθετε ήδη η αναθέτουσα αρχή. Σε κάθε περίπτωση, κατά την παρεμβαίνουσα, εφόσον διέθετε το επίμαχο πιστοποιητικό, δεν προέβη σε ψευδή/ανακριβή δήλωση στο ΤΕΥΔ της και η αναθέτουσα αρχή θα μπορούσε να της ζητήσει διευκρινίσεις, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 102 του Ν.4412/2016 σε περίπτωση, που παρ'όλ'αυτά έκρινε ότι υπάρχει έλλειψη στα υποβληθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης.

Προς αντίκρουση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής και της παρέμβασης, η προσφεύγουσα στο υπόμνημά της αναφέρει ότι ακόμα και όταν κατ' εξαίρεση παρέχεται η δυνατότητα στον προσωρινό ανάδοχο να μην προσκομίσει εκ νέου δικαιολογητικά τα οποία η αναθέτουσα αρχή έχει ήδη στην κατοχή της, ως έχει νομολογιακά κριθεί, αυτός δεν απαλλάσσεται από το βάρος τεκμηρίωσης της πλήρωσης των όρων της Διακήρυξης αλλά απαιτείται συγκεκριμένη επίκληση των δικαιολογητικών που διαθέτει ήδη η αναθέτουσα αρχή και είναι πρόσφορα να αποδείξουν την πλήρωση των όρων περί τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του προσωρινού αναδόχου. Περαιτέρω, η προσφεύγουσα προβάλλει ισχυρισμούς σχετικά με το ISO του μέλους της ένωσης «...», ενώ υποστηρίζει ότι ισχυρισμός της

παρεμβαίνουσας ότι εφαρμόζεται το νέο άρθρο 102 του Ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4782/2021, ουδεμία επιρροή ασκεί δεδομένου ότι εφαρμόζονται, ως ειδικότεροι, οι όροι της Διακήρυξης.

38. Επειδή σύμφωνα με την επίμαχη Διακήρυξη, στο άρθρο 4.2 προβλέπεται ότι, μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί, τον προσωρινό ανάδοχο να υποβάλει εντός προθεσμίας 10 ημερών τα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου και τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και ότι αν δεν υποβληθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της προθεσμίας αίτημα προς την Επιτροπή Διαγωνισμού για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, αποδεικνύοντας ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. Αν κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το ΤΕΥΔ, είναι ψευδή ή ανακριβή ή αν δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα, των παραπάνω δικαιολογητικών, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της τιμής. Εξάλλου, στο άρθρο 22.Ε απαιτείται επί ποινή αποκλεισμού, οι συμμετέχοντες να διαθέτουν σε ισχύ κατά την υποβολή της προσφοράς, μεταξύ άλλων, ISO 39001 ή ισοδύναμο: Πιστοποιητικό Διαχείρισης Οδικής Ασφάλειας. Περαιτέρω, στο άρθρο 23 προβλέπεται ότι ως προκαταρκτική απόδειξη ότι ο οικονομικός φορέας πληροί, μεταξύ άλλων, τα κριτήρια επιλογής, υποβάλλει ΤΕΥΔ και στο 23.7, ως αποδεικτικά μέσα αναφέρεται το πιστοποιητικό ISO 39001 ή ισοδύναμο αυτού.

39. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η παρεμβαίνουσα, η οποία υπέβαλε την προσφορά της στις 17.03.2021, με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, υπέβαλε το υπ' αριθ. ... Πιστοποιητικό ISO 39001:2012 με ημερομηνία έκδοσης 16.04.2021 και ισχύ έως τις 15.04.2024, ενώ στο υποβληθέν ΤΕΥΔ της στο Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής, στην Ενότητα Δ: Συστήματα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης, στο ερώτημα «Θα είναι σε θέση ο οικονομικός φορέας να προσκομίσει πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από ανεξάρτητους οργανισμούς που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με τα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για άτομα με ειδικές ανάγκες», απάντησε ΝΑΙ.

40. Επειδή, σύμφωνα με τα ως άνω διαλαμβανόμενα, βασίμως κατ'αρχήν υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι το επίμαχο πιστοποιητικό πρέπει να είναι σε ισχύ και κατά την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς, εξάλλου ρητώς απαιτεί η Διακήρυξη και δεν αμφισβητεί ούτε η αναθέτουσα αρχή ούτε η παρεμβαίνουσα. Ομοίως, βασίμως υποστηρίζει ότι έχει νομολογιακά κριθεί ότι σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή έχει στην κατοχή της ήδη απαιτούμενα δικαιολογητικά, δεν απαλλάσσεται η παρεμβαίνουσα από το βάρος τεκμηρίωσης της πλήρωσης των όρων της Διακήρυξης αλλά απαιτείται συγκεκριμένη επίκληση των δικαιολογητικών που διαθέτει ήδη η αναθέτουσα αρχή και είναι πρόσφορα να αποδείξουν την πλήρωση των όρων περί τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του προσωρινού αναδόχου προς διασφάλιση των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας (βλ. ΔεφΘεσ 156/2020 (σκ. 13) αλλά και απόφαση ΑΕΠΠ 165/2021). Εν προκειμένω, τόσο η αναθέτουσα αρχή όσο και η παρεμβαίνουσα επικαλούνται το υπ' αριθμ ... Πιστοποιητικό ISO 39001:2012 ισχύος από 16.04.2018 έως 15.04.21 εκδόσεως του φορέα πιστοποίησης ... το οποίο είχε ήδη η αναθέτουσα αρχή στην κατοχή της από έτερο διαγωνισμό στον οποίο είχε αναδειχθεί οριστική ανάδοχος, ως αποδεικνύει εξάλλου αποδεικνύει η παρεμβαίνουσα με τα υποβληθέντα με την

παρέμβασή της έγγραφα, γεγονός που δεν αμφισβητεί ούτε η προσφεύγουσα. Ωστόσο, η προσφορά της παρεμβαίνουσας δεν δύναται να απορριφθεί διότι, σύμφωνα με το άρθρο 22 του Ν.4903/2022, τα άρθρα 102 και 103 του Ν.4412/2016 εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς, κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του, διαγωνιστικές διαδικασίες, εκτός εάν έχει χωρήσει οριστικός αποκλεισμός του οικονομικού φορέα ή έχει εκδοθεί απόφαση αρμοδίου δικαστηρίου, η οποία έχει κρίνει διαφορετικά. Επομένως, η αναθέτουσα αρχή, εφόσον έκρινε ότι η μη αναφορά στην προσφορά της παρεμβαίνουσας της κατοχής από την ίδια του επίμαχου πιστοποιητικού σε ισχύ κατά την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς της παρεμβαίνουσας καθιστούσε υποχρεωτική την υποβολή του με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, η αναθέτουσα αρχή είχε τη δυνατότητα να την καλέσει να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα, ή να παράσχει διευκρινήσεις με την έννοια του άρθρου 102, εντός δέκα (10) ημερών, ως προβλέπει το άρθρο 103 του Ν.4412/2016 ως έχει τροποποιηθεί και ισχύει αναδρομικά κατά ρητή νομοθετική πρόβλεψη, καταλαμβάνοντας και την επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία. Επομένως, ως βασίμως υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα, αλυσιτελώς προβάλλει η προσφεύγουσα τη μη υποβολή του επίμαχου πιστοποιητικού σε ισχύ κατά την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς της δοθέντος ότι, σε κάθε περίπτωση, η προσφορά της παρεμβαίνουσας δεν θα ήταν απορριπτέα εφόσον και το διέθετε και θα ήταν σε θέση να το προσκομίσει, ως ακριβώς δήλωσε στο ΤΕΥΔ της, και η αναθέτουσα αρχή το είχε ήδη στην κατοχή της. Συνακόλουθα, οι οικείοι ισχυρισμοί της προσφυγής πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι.

41 Επειδή, περαιτέρω, ο ισχυρισμοί που προβάλλει η προσφεύγουσα στο υπόμνημά της το πρώτον σχετικά με πιστοποιητικό του έτερου μέλους της παρεμβαίνουσας ένωσης τυγχάνουν απορριπτέοι ως απαράδεκτοι διότι με το υπόμνημα δύναται είτε να αναλύσει τους λόγους της προσφυγής είτε να αντικρούσει τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας αρχής ή των

ενδεχόμενων παρεμβαινόντων και όχι να προβάλει νέους λόγους ακύρωσης της προσβαλλόμενης.

42. Επειδή η εισήγηση γίνεται εν συνόλω δεκτή.

43. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

44. Επειδή η παρέμβαση πρέπει να γίνει δεκτή.

45. Επειδή, ύστερα από τα εκτεθέντα στη σκέψη 43, πρέπει να καταπέσει το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρα 363 παρ.6 του ν.4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 29 Μαρτίου 2022 και εκδόθηκε στις 4 Απριλίου 2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΛΑΜΙΩΤΗ

Η Γραμματέας
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΚΑΛΑΝΤΖΗ